Київський національний університет театру, кіно і телебачення
імені І. К. Карпенка-Карого

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи
_____ Інга Чхатарашвілі-Петраш
« 01 » 09 2025

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН

Рівня вищої освіти	другий (магістерський)
Галузі знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальності	В6 Перформативні мистецтва
Спеціалізації	В6.01 Сценічне мистецтво
Освітні програми	«Акторське мистецтво театру і кіно», «Режисура драматичного театру»

Київ – 2025

Розробник: ПРОСІНА Ольга Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент, кафедра продюсерства аудіовізуального мистецтва та виробництва.

Викладачі:
НІКІТІН Олег Володимирович, старший викладач, заслужений діяч мистецтв України, кафедри акторського мистецтва та режисури драми

РПНД розглянуто і затверджено на засіданні кафедри кафедри акторського мистецтва та режисури драми
Протокол від 29.08.2025 № 1
Завідувач кафедри _____ Богдан БЕНЮК

Пролонговано:
на 20__/20___н.р.,
Завідувач кафедри _____(_____), протокол від ___.___.20__ №___
(підпис) (ІП)
на 20__/20___н.р.,
Завідувач кафедри _____(_____), протокол від ___.___.20__ №___
(підпис) (ІП)
на 20__/20___н.р.,
Завідувач кафедри _____(_____), протокол від ___.___.20__ №___
(підпис) (ІП)
на 20__/20___н.р.,
Завідувач кафедри _____(_____), протокол від ___.___.20__ №___
(підпис) (ІП)

© КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	денна форма навчання	заочна форма навчання
Характеристика навчальної дисципліни	Обов'язкова	Обов'язкова
Курс	1	1
Семестр	I	I
Кількість кредитів ЄКТС	4	4
Загальний обсяг годин	120	120
Лекційні	26	6
Семінарські	6	2
Практичні	–	–
Самостійна робота	88	112
Вид підсумкового контролю	**екзамен**	**екзамен**

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування у здобувачів готовності до педагогічної та науково-педагогічної діяльності у закладах вищої освіти мистецького спрямування; оволодіння теоретичними та методичними засадами викладання фахових дисциплін, планування навчально-виховної роботи, вибору методів, прийомів і засобів навчання відповідно до цілей та завдань освітнього процесу; набуття умінь організовувати й проводити навчальні заняття, розробляти навчально-методичні матеріали, здійснювати контроль та оцінювання результатів навчання, застосовувати сучасні педагогічні, інтерактивні та дистанційні технології.

Завдання:

1. Опанування систематизованими знаннями про загальні основи та процес становлення системи навчання фахових дисциплін в галузі сценічного мистецтва;
2. Оволодіння способами організації навчальної діяльності студентів, методами і технологіями викладання фахових дисциплін у закладах вищої освіти, формування здатності моделювати основні види діяльності викладача;
3. Формування умінь застосовувати набуті знання, необхідні для ефективної організації і творчого проведення занять з фахових дисциплін на практиці, проектувати й реалізовувати навчальні програми та методичні матеріали з фахових дисциплін у процесі самостійної викладацької діяльності.

Очікувані результати навчання (РН) за дисципліною:

У результаті опанування навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня повинні продемонструвати здатність:

- здатність застосовувати теоретичні та методичні засади організації освітнього процесу у закладах вищої освіти мистецького спрямування;
- обґрунтовано добирати та застосовувати сучасні методи, форми, прийоми й технології навчання під час викладання фахових дисциплін з урахуванням їх змісту та специфіки професійної мистецької діяльності;
- планувати, моделювати та проводити навчальні заняття, розробляти навчально-методичні й дидактичні матеріали;
- визначати та оцінювати результати навчання здобувачів, розробляти критерії оцінювання теоретичних, творчих і практичних робіт;

- застосовувати інтерактивні, цифрові та дистанційні технології навчання; аналізувати й удосконалювати власну педагогічну діяльність, дотримуючись принципів студентоцентрованого навчання, академічної доброчесності та професійної етики·

Програмні результати навчання (ПРН):

- Вміти передавати знання про аудіовізуальне мистецтво та практичний досвід різноманітними шляхами та засобами. Самостійно реалізовувати педагогічні методики викладання фахових дисциплін (відповідно ОПП) (практичну і теоретичну їх складові).
- Вміти викладати спеціальні дисципліни у закладах вищої освіти, планувати їх та розробляти відповідне навчально-методичне забезпечення.
- Вміти застосовувати й удосконалювати навички міжособистісної взаємодії.
- Здійснювати педагогічну діяльність в системі освіти, дотримуючись норм професійної етики, принципів академічної доброчесності та недопущення корупції у професійній діяльності.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Розподіл годин між видами робіт							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	семінари	Самостійна робота	**усього**	лекції	семінари	Самостійна робота
Тема 1. Загальні основи методики викладання фахових дисциплін у вищій школі	**9**	2	–	7	**10**	2	–	8
Тема 2. Організація навчального процесу у ЗВО	**9**	2	–	7	**9**	–	–	9
Тема 3. Основні нормативні документи програмно-методичного забезпечення навчального процесу	**9**	2	–	7	**8**	–	–	8
Тема 4. Основні форми аудиторних навчальних занять. Методика підготовки та проведення лекційних, практичних, семінарських занять	**11**	2	2	7	**13**	2	–	11
Тема 5. Методичні основи підготовки навчально-методичних та дидактичних матеріалів	**9**	2	–	7	**8**	–	–	8
Тема 6. Методика підготовки та проведення контролю навчальної діяльності студентів	**9**	2	–	7	**9**	–	–	9
Тема 7. Контроль успішності та якості навчання студента	**9**	2	–	7	**8**	–	–	8
Тема 8. Навчально-дослідна та науково-дослідна робота студентів – складова дидактичного процесу	**9**	2	–	7	**8**	–	–	8

Тема 9. Використання інтерактивних форм і методів навчання при викладанні фахових дисциплін у вищій школі	**11**	2	2	7	**15**	2	2	11
Тема 10. Реалізація виховного потенціалу навчального процесу у закладі вищої освіти	**9**	2	–	7	**8**	–	–	8
Тема 11. Дистанційне навчання: переваги та недоліки	**8**	2	–	6	**8**	–	–	8
Тема 12. Поняття освіти у системі професійної підготовки фахівців сценічного мистецтва	**8**	2	–	6	**7**	–	–	7
Тема 13. Формування спеціальних знань, умінь і навичок та професійних компетентностей за ОПП	**10**	2	2	6	**9**	–	–	9
Разом	**120**	**26**	**6**	**88**	**120**	**6**	**2**	**112**

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Загальні основи методики викладання фахових дисциплін у вищій школі.

Предмет і завдання навчальної дисципліни, основні категорії та актуальні проблеми методики викладання у вищій школі. Місце дисципліни в освітньо-професійній програмі підготовки фахівця освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр». Структура навчальної дисципліни. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни. Методологічні основи методики викладання фахових дисциплін, її джерела. Динаміка формування термінологічного апарату. Об'єкт і предмет дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін». Науково-педагогічні засади методики викладання фахових дисциплін. Основні категорії методики викладання у вищій школі. Актуальні проблеми методики викладання дисциплін у вищій школі.

Основні поняття/ключові слова: методика викладання, вища школа, вища освіта, навчально-методичне забезпечення, науково-педагогічні засади, предмет методики викладання, структура навчальної дисципліни.

Рекомендована література: нормативно-правова база – 1, 3, 4; основна – 1, 2, 3; додаткова – 6, 11.

Тема 2. Організація навчального процесу у ЗВО. Поняття, зміст та основні завдання навчально-виховного процесу у закладах вищої освіти. Зміст та організація навчання за ступеневою системою вищої освіти. Учасники навчального процесу у ЗВО. Форми навчання у ЗВО. Прийом на навчання до закладів вищої освіти. Основні посади науково-педагогічних працівників. Права та обов'язки науково-педагогічних працівників. Робочий час та організація роботи науково-педагогічних працівників. Права та обов'язки студентів. Нормативно-правова база навчального процесу у ЗВО.

Основні поняття/ключові слова: навчально-виховний процес, освітній процес, заклад вищої освіти, ступенева вища освіта, науково-педагогічні працівники, форми навчання, нормативно-правова база вищої школи, академічні права та обов'язки.

Рекомендована література: нормативно-правова база – 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10; основна – 1, 2, 3; додаткова – 1, 5, 6, 8, 11.

Тема 3. Основні нормативні документи програмно-методичного забезпечення навчального процесу. Поняття і система нормативних документів програмно-методичного забезпечення навчального процесу у закладі вищої освіти. Освітньо-професійна програма (ОПП) як основний нормативний документ, що визначає зміст підготовки фахівця: структура, вимоги до розроблення та затвердження. Навчальний план як нормативний документ, що визначає перелік, послідовність та обсяг вивчення навчальних дисциплін, форми проведення навчальних занять і підсумкового контролю; структура та порядок формування навчального плану.

Робоча програма навчальної дисципліни як основний методичний документ викладача: мета, завдання, структура та зміст. Силабус навчальної дисципліни:

поняття, призначення, відмінність від робочої програми, вимоги до змісту та оформлення. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни, виконання практичних, самостійних, курсових та кваліфікаційних робіт як складова навчально-методичного забезпечення.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю: поняття, структура, вимоги до компетентностей і програмних результатів навчання, роль стандарту в розробленні освітніх програм. Положення про організацію освітнього процесу закладу вищої освіти як внутрішній нормативний документ, що регламентує організацію навчання. Інші внутрішні нормативні документи ЗВО, що забезпечують програмно-методичне супроводження навчального процесу (положення про порядок оцінювання, про практичну підготовку, про академічну доброчесність тощо).

Порядок розроблення, погодження, затвердження та періодичного перегляду програмно-методичної документації. Роль випускової кафедри та науково-методичних органів закладу освіти у забезпеченні якості програмно-методичного супроводження навчального процесу.

Основні поняття/ключові слова: освітньо-професійна програма, навчальний план, робоча програма навчальної дисципліни, силабус, стандарт вищої освіти, програмні результати навчання, положення про організацію освітнього процесу.

Рекомендована література: нормативно-правова база – 1, 3, 4, 6, 7, 8, 10; основна – 1, 2; додаткова – 1, 5, 6, 8, 11.

Тема 4. Основні форми аудиторних навчальних занять. Методика підготовки та проведення лекційних, практичних, семінарських занять. Поняття і види навчальних лекцій у навчально-методичній літературі. Роль і місце лекції в навчальному процесі вищої школи. Роль лекції в організації навчальної діяльності студентів. Загальні методичні основи підготовки і проведення лекції. Підбір і вивчення літератури. Складання робочих записів. Структура лекції. Мова лектора. Особливості методики читання лекцій з професійно орієнтованих дисциплін. Контакт та взаємодія лектора з аудиторією як основна умова досягнення мети лекції. Зміст та методичне забезпечення діалогу. Методичні основи застосування технічних засобів навчання на лекції. Лекція – основна форма проведення навчальних занять у вищому навчальному закладі, яка призначена для засвоєння теоретичного матеріалу. Як правило, лекція охоплює основний теоретичний матеріал окремої чи декількох тем навчальної дисципліни. Тематика курсу лекцій визначається програмою навчальної дисципліни. Практичне, семінарське заняття як форма групових навчальних занять. Поняття, зміст та покликання семінарського заняття. Основні форми семінарських занять, організація дискусії з визначеної теми як основне завдання викладача. Особливості методики проведення семінарського заняття за умов накопичувальної бально-рейтингової системи організації навчального процесу. Методика підготовки викладача до семінарського заняття, складання плану-конспекту семінарського заняття. Методичні основи проведення семінарського заняття. Особливості

методики і форм проведення семінарських занять. Основи методики застосування технічних засобів навчання на семінарських заняттях.

Основні поняття/ключові слова: лекція, семінарське заняття, аудиторне навчальне заняття, план-конспект лекції, структура лекції, культура мовлення лектора.

Рекомендована література: нормативно-правова база – 1, 6, 7; основна – 1, 2, 3; додаткова – 5, 6, 8, 11.

Семінар 1. Організаційно-методичні засади викладання фахових дисциплін у закладі вищої освіти (теми 1–4). На семінарі здобувачі розглядають предмет, основні категорії та завдання методики викладання фахових дисциплін у закладі вищої освіти; аналізують її роль у професійній підготовці фахівців сценічного мистецтва, особливості організації освітнього процесу, рівні вищої освіти та основні положення Національної рамки кваліфікацій. Обговорюються права та обов'язки учасників освітнього процесу, взаємозв'язок освітньо-професійної програми, навчального плану, робочої програми навчальної дисципліни та силабусу.

Розглядаються основні форми аудиторних навчальних занять – лекційне, семінарське та практичне; визначаються їх мета, місце в освітньому процесі, структура та особливості методики підготовки і проведення. Аналізуються вимоги до підготовки викладача, добору навчального матеріалу, визначення методів і прийомів навчання, формулювання завдань та очікуваних результатів навчання.

Обговорюється специфіка педагогічної взаємодії викладача зі здобувачами освіти під час проведення навчальних занять, роль діалогу та зворотного зв'язку в досягненні мети заняття. Аналізуються методичні засади організації дискусії на семінарському занятті, використання технічних і цифрових засобів навчання, а також особливості оцінювання навчальної діяльності здобувачів в умовах накопичувальної бально-рейтингової системи.

Основні поняття/ключові слова: методика викладання, освітній процес, учасники освітнього процесу, Національна рамка кваліфікацій, освітньо-професійна програма, навчальний план, робоча програма навчальної дисципліни, силабус, лекція, семінарське заняття, практичне заняття, структура заняття, методи навчання, педагогічна взаємодія, зворотний зв'язок, дискусія, план-конспект, технічні та цифрові засоби навчання, оцінювання результатів навчання.

Рекомендована література: нормативно-правова база – 1, 3, 4, 6, 8; основна – 1, 2, 3; додаткова – 5, 6, 8, 11.

Тема 5. Методичні основи підготовки навчально-методичних та дидактичних матеріалів. Типові види навчально-методичних матеріалів у вищій школі. Загальні методичні основи підготовки підручників з фаховою дисципліни, електронні підручники. Методичні вимоги до підготовки навчальних посібників. Методика підготовки навчальних та робочих програм з навчальних дисциплін фаху. Підготовка методичних рекомендацій, порад, тестових завдань та інших навчально-методичних матеріалів. Загальні питання методики підготовки

мультимедійних навчально-методичних матеріалів для організації самостійної навчальної діяльності студентів.

Основні поняття/ключові слова: навчально-методичні матеріали, дидактичні матеріали, вища школа, підручник з фахової дисципліни, електронний підручник, навчальний посібник.

Рекомендована література: нормативно-правова база – 1, 3, 8; основна – 1, 2; додаткова – 4, 6.

Тема 6. Методика підготовки та проведення контролю навчальної діяльності студентів. Поняття та функції контролю навчальної діяльності студентів, принципи організації, види та форми контролю в умовах накопичувальної бально-рейтингової системи організації навчального процесу. Основні форми контролю знань студентів. Методичні основи та принципи здійснення модульного контролю навчальної діяльності. Методичні основи проведення підсумкового контролю оцінювання знань студентів з професійно орієнтованих дисциплін. Оцінювання знань студентів за європейською шкалою кредитно-трансферної системи. Семестровий залік в умовах накопичувальної бально-рейтингової системи організації навчального процесу. Методичні основи проведення семестрового заліку. Загальні методичні основи підготовки і проведення атестаційних іспитів та захисту кваліфікаційних магістерських робіт.

Основні поняття/ключові слова: контроль навчальної діяльності, види та форми контролю, підсумковий контроль, семестровий залік, кредитно-трансферна система.

Рекомендована література: нормативно-правова база – 1, 4, 6, 7, 8, 10; основна – 1, 2; додаткова – 6, 11.

Тема 7. Контроль успішності та якості навчання студента. Контрольні заходи якості підготовки фахівців в університеті як необхідний елемент зворотного зв’язку в навчальному процесі. Вони забезпечують визначення рівня досягнення завдань навчання і дозволяють коригувати, при потребі, хід навчального процесу. В університеті використовуються такі види контролю: *поточний та підсумковий. Поточний контроль* здійснюється у формі опитування та перевірки результатів виконання різноманітних індивідуальних завдань (розрахунково-графічних робіт, розрахункових тощо), виконання лабораторних робіт, виступів на практичних заняттях тощо. При цьому контроль засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом, обов’язково завершується оцінкою. Семестровий залік, екзамен – форма підсумкового контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр. Складання екзамену здійснюється під час екзаменаційної сесії за розкладом. Він передбачає обов’язкову присутність студента.

Основні поняття/ключові слова: контроль успішності, якість навчання, контрольні заходи, якість підготовки фахівців, зворотний зв’язок, коригування навчального процесу, оцінка

Рекомендована література: нормативно-правова база – 1, 6, 7, 10; основна – 1, 2, 3; додаткова – 6, 11.

Тема 8. Навчально-дослідна та науково-дослідна робота студентів – складова дидактичного процесу. Принципи, форми, методи організації науково-дослідної та навчально-дослідної роботи. Забезпечення ускладнення завдань по роках навчання. Визначення критеріїв щодо написання рефератів, доповідей, виконання кваліфікаційних робіт. Дидактичне забезпечення практичної підготовки студентів під час проведення різних видів виробничої (асистентської) практики. Позааудиторна (самостійна) робота у загальній структурі діяльності студента закладу вищої освіти. Організація та форми самостійної роботи студентів у процесі навчання. Загальні методичні основи підготовки і формулювання самостійної роботи студентів. Врахування специфіки спеціальності та навчальної дисципліни, теми, розділу. Інформаційне забезпечення самостійної навчальної діяльності студентів. Використання засобів дистанційного спілкування зі студентами при організації позааудиторної (самостійної) навчальної діяльності. Методичні основи організації практики студентів.

Основні поняття/ключові слова: навчально-дослідна робота студентів, науково-дослідна робота, дидактичний процес, реферат, доповідь, кваліфікаційна робота.

Рекомендована література: нормативно-правова база – 1, 2, 6; основна – 1, 2, 3, 4; додаткова – 4, 5, 6.

Тема 9. Використання інтерактивних форм і методів навчання при викладанні фахових дисциплін у вищій школі. Впровадження інтерактивних методик у викладання фахових дисциплін як засіб докорінно змінити ставлення до об’єкту навчання, перетворивши його на суб’єкт. Студент стає співавтором лекції, семінарського заняття тощо. Підхід до студента, який знаходиться у центрі процесу навчання, ґрунтується на повазі до його думки, на спонуканні до активності, на заохоченні до творчості. Поняття «інтерактивний» походить від англ. «interact» («inter» – «взаємний», «act» – «діяти»). Таким чином, основними складовими інтерактивних занять є вправи і завдання, які виконують студенти. Важлива відмінність інтерактивних вправ і завдань від загальних полягає в тому, що виконуючи їх студенти не тільки закріплюють вивчений матеріал, але і одночасно опановують новий. Інтерактивні методи можуть застосовуватися при організації викладачем наступної роботи із студентами: організація тематичних занять; організація тимчасових творчих колективів при роботі над навчальним проєктом; формування портфоліо студента; організація дискусій і обговорень спірних питань, що виникли в колективі; для створення освітніх ресурсів (курсів лекцій, тренінгових матеріалів, кваліфікаційних робіт, аудіо і відеоматеріалів і ін.).

Основні поняття/ключові слова: інтерактивне навчання, суб’єкт-суб’єктна взаємодія, студентоцентрований підхід, співавторство у навчанні, професійна підготовка.

Рекомендована література: нормативно-правова база – 1, 3, 7; основна – 1, 2, 3; додаткова – 5, 6, 11.

Семінар 2. Навчально-методичне забезпечення, контроль, дослідницька робота здобувачів та інтерактивні методи у викладанні фахових дисциплін (теми 5–9). На семінарі здобувачі розглядають взаємозв'язок навчально-методичного забезпечення, контролю, самостійної та навчально-дослідної роботи у викладанні фахових дисциплін. Обговорюються види навчально-методичних і дидактичних матеріалів, їх призначення та методичні вимоги до підготовки й використання в освітньому процесі. Аналізується роль навчально-методичних матеріалів у забезпеченні змісту дисципліни, організації навчальної діяльності та досягненні очікуваних результатів навчання.

Розглядаються функції, види та форми контролю навчальної діяльності здобувачів, особливості поточного й підсумкового контролю, накопичувальної бально-рейтингової системи та використання шкали ЄКТС. Обговорюється контроль як засіб отримання зворотного зв'язку, виявлення результатів навчання та коригування освітньої діяльності. Аналізуються питання академічної доброчесності під час оцінювання навчальних результатів.

Розглядаються особливості організації навчально-дослідної, науково-дослідної та самостійної роботи здобувачів. Обговорюються форми організації дослідницької діяльності, роль викладача в її плануванні та методичному супроводі, особливості підготовки й виконання кваліфікаційних робіт.

Окремим питанням семінару є методика проєктування та проведення інтерактивного заняття з фахової дисципліни. Розглядаються принципи організації інтерактивного навчання, студентоцентрований підхід та особливості суб'єкт-суб'єктної взаємодії викладача і здобувачів. Аналізуються роль здобувача як активного учасника та співавтора навчального процесу, способи стимулювання його пізнавальної активності, самостійності й творчості.

Обговорюються особливості добору інтерактивних вправ і завдань, спрямованих не лише на закріплення вивченого матеріалу, а й на одночасне опанування нового. Розглядаються можливості організації тематичних занять, роботи тимчасових творчих колективів над навчальними проєктами, дискусій та обговорень, формування портфоліо здобувача, а також створення освітніх ресурсів. Аналізуються можливості застосування інтерактивних методів у професійній підготовці фахівців сценічного мистецтва.

Основні поняття/ключові слова: навчально-методичні матеріали, дидактичні матеріали, контроль навчальної діяльності, накопичувальна бально-рейтингова система, шкала ЄКТС, зворотний зв'язок, навчально-дослідна робота, самостійна робота, інтерактивне заняття, проєктування заняття, групова робота, оцінювання результатів навчання, мета навчання, результати навчання, методи навчання, форми навчання, навчальні завдання, дискусія, кейс-метод, творчий проєкт.

Рекомендована література: нормативно-правова база – 1, 2, 6, 7, 8; основна – 1, 2, 3, 4; додаткова – 4, 5, 6, 11.

Тема 10. Реалізація виховного потенціалу навчального процесу у закладі вищої освіти. Реалізація виховної функції освітнього процесу. Здійснення виховного впливу у процесі викладання. Особливості функціонування системи

виховної роботи у вищому навчальному закладі та різні підходи до організації виховного процесу у ЗВО. Пріоритетність особистості у вищій освіті зростає, і основною метою діяльності навчального закладу є формування і розвиток особистості майбутнього фахівця, педагогіка вищої школи на всіх рівнях навчально-виховного процесу підмінена дидактикою. Доводиться констатувати, що виховання ще не стало необхідною органічною складовою професійно-педагогічної діяльності викладачів ЗВО, інтегрованою в загальний процес навчання і розвитку особистості майбутнього фахівця. Єдність системи навчання та виховання порушена, що й зумовлює потребу теоретичного обґрунтування і реалізацію у вищих навчальних закладах нової та удосконалення існуючої системи виховної роботи.

Основні поняття/ключові слова: виховний потенціал, виховна функція, виховний вплив, професійно-педагогічна діяльність, навчально-виховний процес.

Рекомендована література: нормативно-правова база – 1, 3, 5; основна – 1, 2, 3; додаткова – 5, 6, 8, 11, 15.

Тема 11. Дистанційне навчання: переваги та недоліки. Форма навчання з використанням інформаційних систем і комунікацій у навчальному процесі, яку визначено в Законі України «Про вищу освіту» як форму заочного навчання. Навчальний процес як «тристоронньо активний»: «активний учень, активний учитель, активним є створене між ними середовище». У дистанційному навчанні роль системи навчальної комунікації виконує багатоканальне та багатокомпонентне, поліфункціональне та полімотиваційне навчальне «медіасередовище», яке представляє навчально-методичну систему – «модель навчальної комунікації». Модель навчальної комунікації при дистанційному навчанні розподіляє функції учасників навчального процесу: статус науково-педагогічного працівника – виконання функції координації навчального процесу, корекції, консультації; статус студента – виконання функції того, хто навчається, самоорганізований слухач. Основними компонентами системи виступають «викладач» – «матеріалізована модель знань» – «студент», де матеріалізованою моделлю є «дистанційний курс». Головним інструментом навчання в ній виступає мережа Internet, дистанційне навчальне середовище, обране закладом, дистанційний навчальний курс у форматі відповідного інформаційного середовища (редактора), у якому викладено матеріал дистанційного курсу. Дистанційний курс, розроблений автором-викладачем повинен використовуватись з дотриманням Закону України «Про авторське право та суміжні права». При дистанційному навчанні використовують глобальну мережу інтернет, і воно передбачає самостійну «роботу студентів з чітко підібраним навчальним матеріалом та активне спілкування з викладачами й іншими студентами».

Основні поняття/ключові слова: дистанційне навчання, закон України «Про вищу освіту», інформаційні системи комунікації у навчальному процесі.

Рекомендована література: нормативно-правова база – 1, 3, 6; основна – 1, 2, 4; додаткова – 4, 6, 13.

Тема 12. Поняття освіти у системі професійної підготовки фахівців сценічного мистецтва. Освіта – процес і результат засвоєння систематизованих знань, умінь і навичок, формування на їх основі наукового світогляду, розвитку пізнавальних і творчих сил та здібностей, досягнення відповідного рівня освіченості; освіта – процес і результат розвитку та саморозвитку людини, виховання й формування особистості; освіта – процес і результат навчання, сума знань у гуманітарному, технічному, науково-природничому циклах, здобуття певної професії чи кваліфікації у певній освітній системі. Поняття освіти в законодавстві та педагогічній науці. Метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству, збагачення на цій основі інтелектуального, економічного, творчого, культурного потенціалу українського народу, підвищення освітнього рівня громадян задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору. Освіта – процес і результат засвоєння студентами систематизованих знань, умінь і навичок, формування на їх основі наукового світогляду, моральних та інших якостей особистості, розвиток її творчих сил і здібностей.

Основні поняття/ключові слова: процес і результат засвоєння, систематизовані знання, уміння і навички, науковий світогляд, рівень освіченості, розвиток особистості, розвиток і саморозвиток людини, виховання особистості, формування особистості, творчі здібності

Рекомендована література: нормативно-правова база – 1, 3, 4, 5; основна – 1, 2, 3; додаткова – 5, 6, 7, 11, 14, 15.

Тема 13. Формування спеціальних знань, умінь і навичок та професійних компетентностей за ОПП. Розглядаються особливості освітньої функції навчання у процесі професійної підготовки здобувачів мистецьких спеціальностей, спрямованої на формування спеціальних знань, умінь і навичок, необхідних для майбутньої професійної діяльності. Аналізується взаємозв’язок теоретичної та практичної підготовки, змісту фахових дисциплін і формування професійних компетентностей. Розглядаються об’єкти вивчення, методи та методики професійної діяльності, технології створення мистецьких продуктів, а також інструменти й обладнання, що використовуються у відповідних професійних сферах. Визначаються особливості формування здатності здобувачів розв’язувати складні професійні та творчі завдання, здійснювати дослідження та застосовувати інноваційні підходи в умовах невизначеності.

Основні поняття/ключові слова: освітня функція навчання, спеціальні знання, професійні уміння, професійні навички, професійні компетентності, фахова підготовка, теоретична підготовка, практична підготовка, професійна діяльність, творчі завдання, інноваційна діяльність.

Рекомендована література: нормативно-правова база – 1, 4, 8; основна – 1, 2, 3; додаткова – 5, 6, 7, 11, 14, 15.

Семінар 3. Виховний потенціал, дистанційне навчання і компетентнісний зміст професійної підготовки фахівців сценічного мистецтва (теми 10–13). Семінар розглядає професійну підготовку фахівців сценічного мистецтва як процес, у якому навчання поєднується з вихованням, а зміст фахових дисциплін спрямований на формування визначених освітньою програмою компетентностей і програмних результатів навчання. Обговорюються способи реалізації виховного потенціалу освітнього процесу та етика взаємин викладача і здобувача; можливості й обмеження дистанційного навчання для дисциплін, що потребують безпосередньої творчої взаємодії викладача і здобувача; освіта як процес і результат професійного становлення фахівця.

Окремим питанням семінару є компетентнісний зміст професійної підготовки. Аналізуються структура освітньо-професійної програми та взаємозв'язок загальних і спеціальних компетентностей із програмними результатами навчання. Розглядаються особливості визначення результатів навчання за фаховими дисциплінами відповідно до майбутньої професійної діяльності. З'ясовуються способи співвіднесення змісту фахової дисципліни, спеціальних знань, професійних умінь і навичок із компетентностями та програмними результатами навчання, визначеними ОПП.

Розглядається освітня функція навчання у формуванні спеціальних знань, умінь і навичок, необхідних для професійної діяльності. Аналізується взаємозв'язок теоретичної та практичної підготовки, об'єктів вивчення, методів і методик професійної діяльності. Обговорюються особливості використання технологій створення мистецьких продуктів, відповідних інструментів та обладнання у процесі професійної підготовки фахівців сценічного мистецтва.

Аналізуються способи формування здатності здобувачів розв'язувати складні професійні та творчі завдання, здійснювати дослідження, застосовувати інноваційні підходи та діяти в умовах невизначеності. Розглядаються приклади формування спеціальних компетентностей у процесі викладання фахових дисциплін за різними мистецькими спеціалізаціями та визначаються способи оцінювання сформованості компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.

Основні поняття/ключові слова: виховний потенціал, виховна функція навчання, дистанційне навчання, освіта як процес і результат, професійна підготовка, освітньо-професійна програма, загальні компетентності, спеціальні компетентності, програмні результати навчання, оцінювання результатів навчання, фахові дисципліни, спеціальні знання, професійні уміння, професійні навички.

Рекомендована література: нормативно-правова база – 1, 4, 6, 8; основна – 1, 2, 3; додаткова – 5, 6, 7, 11, 14.

Денна форма навчання			
Вид роботи	**К-сть одиниць**	**К-сть балів за одиницю**	**Макс. кількість балів**
Присутність на семінарському занятті	3	1	**3**
Виступи, участь в обговореннях на семінарі	3	19	**57**
Разом за поточну роботу			**60**

Завдання до семінарських занять

Семінар	Перелік аналітичних доповідей
1	Проаналізувати організацію освітнього процесу за конкретною освітньо-професійною програмою та визначити взаємозв'язок її структурних компонентів із навчальною дисципліною.
	Проаналізувати методику підготовки та проведення конкретного лекційного, семінарського або практичного заняття з фахової дисципліни, визначити його мету, завдання, методи навчання та очікувані результати з урахуванням специфіки професійної підготовки здобувачів мистецьких спеціальностей.
2	Проаналізувати навчально-методичне та дидактичне забезпечення конкретної фахової дисципліни, визначити його відповідність змісту дисципліни, меті навчання та очікуваним результатам.
	Проаналізувати можливості застосування інтерактивних форм і методів навчання під час проведення конкретного заняття з фахової дисципліни, визначити доцільні способи організації індивідуальної, парної та групової роботи здобувачів і обґрунтувати очікувані результати.
3	Проаналізувати реалізацію виховного потенціалу під час викладання конкретної фахової дисципліни та визначити способи поєднання навчальних і виховних завдань у професійній підготовці здобувачів.
	Проаналізувати конкретну освітньо-професійну програму та визначити взаємозв'язок змісту фахової дисципліни, спеціальних знань, умінь і навичок, спеціальних компетентностей та програмних результатів навчання.

Критерії оцінювання роботи на семінарських заняттях:

Критерії оцінювання	Максимальна кількість балів
Здобувач ґрунтовно аналізує обрану освітню програму, дисципліну, навчальне заняття або навчально-методичне забезпечення. Правильно використовує теоретичні знання, обґрунтовує вибір методів, форм і засобів навчання. Пояснює зв'язок між змістом навчання, професійними компетентностями та результатами навчання. Наводить доречні приклади, використовує фахову термінологію, формулює власні висновки. Доповідь чітка та послідовна. Активно бере участь в обговоренні, впевнено відповідає на запитання.	16–19
Здобувач правильно аналізує обрану тему, використовує теоретичні знання та визначає відповідні методи, форми й засоби навчання. Розуміє зв'язок між змістом навчання, компетентностями та результатами навчання. Наводить приклади, робить висновки, але окремі положення недостатньо обґрунтовує. Доповідь загалом логічна та послідовна. Бере участь в обговоренні, відповідає на запитання.	11–15

Здобувач частково розкриває тему, недостатньо використовує теоретичні знання для аналізу. Поверхово пояснює вибір методів, форм і засобів навчання та їх зв'язок із метою і результатами навчання. Наводить мало прикладів, висновки недостатньо обґрунтовані. Доповідь має окремі недоліки у змісті та структурі. Відповідає на запитання неповно, бере участь в обговоренні епізодично.	6–10
Здобувач поверхово розкриває тему, має труднощі з використанням теоретичних знань та аналізом навчального процесу. Не може належно пояснити вибір методів і засобів навчання та їх зв'язок із результатами навчання. Допускає помилки у використанні основних понять. Доповідь недостатньо структурована, висновки відсутні або необґрунтовані. Відповіді на запитання неповні, участь в обговоренні мінімальна.	1–5
Доповідь не підготовлено або не представлено.	0

5. Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- словесні методи: розповідь, лекція, пояснення, бесіда, дискусія;
- наочні методи: ілюстрація, демонстрація;
- предметно-цільовий, інформативний, пізнавальний, аналітичний, діалогічний.

6. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Денна форма навчання			
Тема	**Завдання**	**Форма подання**	**Максимальна кількість балів**
1–13	Самостійне опрацювання рекомендованої літератури	доповідь на семінарських заняттях	–

Відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у процесі формальної, неформальної та/або інформальної освіти Університету, здобувач має право зарахувати результати навчання, якщо вони підтверджені офіційними документами (дипломом, сертифікатом, свідоцтвом тощо). Це можуть бути результати, отримані під час участі в онлайн чи очних курсах, програмах обміну, конференціях, тренінгах, семінарах, лекціях, майстер-класах, літніх чи зимових школах, бізнес-школах, стажуваннях та інших освітніх заходах.

У межах цієї дисципліни здобувач може подати документи для визнання результатів неформальної освіти за окремими темами (наприклад, теми 9, 13). Якщо такі результати підтверджені сертифікатом чи іншим документом, вони зараховуються як виконання завдань для самостійної роботи.

На заочній формі навчання зарахований результат заміщує завдання самостійної роботи відповідної теми й оцінюється в межах його максимуму (2 бали).

Освітні курси, за проходження яких можна отримати перезарахування, знаходяться на платформі: Prometheus

Приклад:

Зміцнення викладання та організаційного управління в університетах | Prometheus

Освітні інструменти критичного мислення | Prometheus

Протидія та попередження булінгу (цькуванню) в закладах освіти | Prometheus

7. Форми проведення контролю та критерії оцінювання

Накопичувальна бально-рейтингова система передбачає оцінювання здобувачів за всіма видами аудиторної та позааудиторної діяльності.

При викладанні дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін» використовуються такі методи контролю:

поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять, самостійної роботи;

підсумковий контроль проводиться у формі *екзамену*: 60 балів здобувач накопичує за поточний контроль, 40 балів отримує за відповідь на екзамені.

8. Розподіл балів, які отримують студенти

1 курс / І семестр

Розподіл балів за темами і видами робіт														
Види робіт	**Т1**	**Т2**	**Т3**	**Т4**	**Т5**	**Т6**	**Т7**	**Т8**	**Т9**	**Т10**	**Т11**	**Т12**	**Т13**	**Сума балів**
Присутність на семінарському занятті	–	–	–	1	–	–	–	–	1	–	–	–	1	**3**
Виступи, участь в обговореннях на семінарських заняттях	–	–	–	19	–	–	–	–	19	–	–	–	19	**57**
Разом за поточну роботу	–	–	–	**20**	–	–	–	–	**20**	–	–	–	**20**	**60**
													Екзамен	**40**
													Загальна кількість балів	**100**

Орієнтовний перелік питань при підсумковому оцінюванні

1. Предмет, завдання та основні категорії методики викладання фахових дисциплін у вищій школі.
2. Місце методики викладання фахових дисциплін у системі підготовки магістра сценічного мистецтва.
3. Освітній процес у закладі вищої освіти: поняття, зміст, основні завдання.

4. Ступенева вища освіта в Україні: рівні, кваліфікації, Національна рамка кваліфікацій.

5. Права та обов’язки науково-педагогічних працівників закладу вищої освіти.

6. Система нормативних документів програмно-методичного забезпечення освітнього процесу.

7. Освітньо-професійна програма і навчальний план: призначення, структура, порядок розроблення та затвердження.

8. Робоча програма навчальної дисципліни: мета, структура, зміст розділів.

9. Силабус навчальної дисципліни: призначення, структура, відмінність від робочої програми.

10. Стандарт вищої освіти за спеціальністю: структура і роль у розробленні освітньої програми.

11. Лекція як форма навчального заняття: види, структура, методика підготовки та проведення.

12. Семінарське заняття: види, методика підготовки, організація обговорення.

13. Практичне заняття з фахової дисципліни: методика підготовки та проведення.

14. Індивідуальне заняття у мистецькому закладі вищої освіти: призначення та особливості організації.

15. Культура мовлення викладача фахових дисциплін і способи утримання уваги аудиторії.

16. Навчально-методичні та дидактичні матеріали: види, вимоги до розроблення.

17. Методика підготовки плану-конспекту лекційного заняття з фахової дисципліни.

18. Контроль навчальної діяльності здобувачів: функції, види, форми.

19. Поточний, рубіжний і підсумковий контроль: призначення і співвідношення.

20. Критерії оцінювання теоретичних, творчих і практичних робіт здобувачів мистецьких спеціальностей.

21. Стобальна шкала і шкала ЄКТС: порядок переведення та застосування.

22. Академічна доброчесність в оцінюванні: типові порушення і способи запобігання.

23. Навчально-дослідна і науково-дослідна робота здобувачів як складова дидактичного процесу.

24. Керівництво кваліфікаційною роботою: етапи, форми консультування, критерії оцінювання.

25. Організація самостійної роботи здобувачів мистецьких спеціальностей: форми, інформаційне забезпечення, контроль.

26. Інтерактивні форми і методи навчання: класифікація та умови застосування.

27. Методика проєктування інтерактивного заняття з фахової дисципліни.

28. Організація індивідуальної, парної та групової роботи здобувачів.

29. Виховний потенціал освітнього процесу і способи його реалізації у викладанні фахових дисциплін.

30. Етика взаємин викладача і здобувача в мистецькому закладі вищої освіти.

31. Дистанційне навчання: можливості, обмеження й особливості застосування у викладанні фахових дисциплін сценічного мистецтва.

32. Цифрові інструменти та освітні платформи в роботі викладача фахових дисциплін.

33. Освіта в системі професійної підготовки фахівців сценічного мистецтва: процес, результат, суспільна функція.

34. Формування спеціальних знань, умінь і навичок за освітньо-професійною програмою: від компетентності до навчального завдання.

35. Взаємозв'язок програмних результатів навчання, змісту дисципліни та критеріїв оцінювання.

Критерії оцінювання при підсумковому контролі – екзамен:

Критерії оцінювання	Кількість балів
Здобувач дає повну, логічну та структуровану відповідь на питання білета, демонструє системне розуміння теоретичних і методичних засад викладання фахових дисциплін у закладі вищої освіти. Вільно оперує понятійним апаратом, розкриває особливості організації освітнього процесу, форм і методів навчання, навчально-методичного забезпечення, контролю та оцінювання, сучасних освітніх і цифрових технологій відповідно до змісту питання. Ураховує специфіку професійної підготовки фахівців сценічного мистецтва, наводить доречні професійно орієнтовані приклади, аналізує педагогічні ситуації, обґрунтовує методичні рішення та власну позицію. Правильно застосовує нормативно-методичні положення, де це необхідно, відповідає на додаткові запитання.	36-40
Здобувач дає змістовну відповідь на питання білета, демонструє належне розуміння основних теоретичних і методичних положень дисципліни, правильно використовує понятійний апарат. Розкриває основні способи організації навчання, методи і форми навчальної діяльності, підходи до оцінювання, використання навчально-методичних матеріалів та сучасних освітніх технологій. Наводить приклади професійної підготовки фахівців сценічного мистецтва, проте окремі положення недостатньо конкретизує або обґрунтовує. Допускає окремі неточності, які виправляє після уточнювальних запитань.	21-35
Здобувач відтворює основний зміст питання білета, однак відповідь має переважно описовий характер. Понятійний апарат використовується неточно, окремі методичні положення розкриваються поверхово. Взаємозв'язок між метою, змістом, формами, методами та результатами навчання визначає недостатньо. Професійно орієнтовані приклади наводить фрагментарно або вони не повною мірою відповідають питанню. Застосування методичних положень до конкретних педагогічних ситуацій викликає труднощі.	11-20
Розкрито лише окремі положення питання білета. Здобувач має суттєві прогалини у розумінні методики викладання фахових дисциплін, неточно використовує основні поняття, не може належно пояснити методичні засади організації навчання, контролю, оцінювання чи використання сучасних освітніх технологій. Не встановлює зв'язку з особливостями	1-10

професійної підготовки фахівців сценічного мистецтва, не може обґрунтувати запропоноване методичне рішення.	
Відповіді немає або вона не стосується питань білета.	0

Шкала відповідності оцінок

Оцінка за стобальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Значення оцінки	Рівень компетентності
90 – 100	**A**	**Відмінно** – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками	Високий (творчий)
82 – 89	**B**	**Дуже добре** – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок	Достатній (конструктивно-варіативний)
74 – 81	**C**	**Добре** – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок	
64 – 73	**D**	**Задовільно** – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	Середній (репродуктивний)
60 – 63	**E**	**Достатньо** – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	
35 – 59	**FX**	**Незадовільно з можливістю повторного складання** – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	Низький (рецептивно-продуктивний)
0 – 34	**F**	**Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу** – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	

9. Рекомендована література

Нормативно-правова база:

1. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 31.07.2026. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 20.08.2025).

2. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII. Дата оновлення: 21.09.2026. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19 (дата звернення: 20.08.2025).

3. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Дата оновлення: 31.07.2026. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19 (дата звернення: 20.08.2025).

4. Національна рамка кваліфікацій : затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 05.02.2026 № 159). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п (дата звернення: 20.08.2025).

5. Про схвалення Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022–2032 роки : розпорядження Кабінету Міністрів України від 23.02.2022 № 286-р. Дата оновлення: 06.01.2026. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286-2022-р

6. Довідник користувача ЄКТС [Електронний ресурс]. 2015. URL: https://erasmusplus.org.ua/wp-content/uploads/2016/01/2016_ECTS_Users_Guide-2015_Ukrainian_translation.pdf (дата звернення: 20.08.2025).

7. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). Київ : ТОВ «ЦС», 2015. 32 с. URL: https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf (дата звернення: 20.08.2025).

8. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти : затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 № 584, зі змінами згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 03.04.2024 № 441). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0600729-16 (дата звернення: 20.08.2025).

10. Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти : затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 15.05.2024 № 686, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 04.07.2024 за № 1013/42358. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1013-24 (дата звернення: 20.08.2025).

11. Вища освіта. Інформаційно-аналітичний портал про вищу освіту в Україні та за кордоном. URL: http://vnz.org.ua

12. Євро Освіта. URL: http://euroosvita.net

13. Освіта в Україні і за кордоном. URL: http://osvita.ua

Основна:

1. Зайченко І. В. Педагогіка і методика навчання у вищій школі : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : Ліра-К, 2016. 455 с.

2. Прищак М. Д., Залюбівська О. Б. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі : курс лекцій. Вінниця : ВНТУ, 2019. 150 с. URL: https://iq.vntu.edu.ua/repository/getfile.php/831.pdf (дата звернення: 20.08.2025).

3. Абрамович О., Чорна В. Теоретико-методологічні аспекти сучасної театральної педагогіки. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Сценічне мистецтво. 2023. Т. 6, № 2. С. 153–166. DOI: 10.31866/2616-759X.6.2.2023.288156. URL: https://artonscene.knukim.edu.ua/article/view/288156 (дата звернення: 20.08.2025).

4. Дистанційне та змішане навчання як засіб реалізації індивідуальної траєкторії професійного зростання педагога : монографія / за наук. ред. І. П. Воротникової. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2022. 256 с. ISBN 978-617-658-027-0. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/41018/ (дата звернення: 20.08.2025).

Додаткова:

1. Желанова В. В. Впровадження стратегії міждисциплінарності в сучасній вищій освіті. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота. 2021. № 1 (48). С. 477–480. DOI: 10.24144/2524-0609.2021.48.477-480. URL: https://doi.org/10.24144/2524-0609.2021.48.477-480 (дата звернення: 20.08.2025).

2. Калюжка Н. С. Етика професійного і ділового спілкування : навч.-метод. посібник. Київ : ФОП Гуляєва В. М., 2022. 228 с. ISBN 978-617-7901-57-9. URL: https://vstup.htek.com.ua/wp-content/uploads/2024/10/8.5-Kalyuzhna.pdf (дата звернення: 20.08.2025).

3. Карамушка Л. М. Психічне здоров'я персоналу організацій в умовах війни : навч.-метод. посіб. Київ : Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України, 2023. 124 с. ISBN 978-617-7745-32-6. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/737839 (дата звернення: 20.08.2025).

4. Сіренко О. Ю., Спірін О. М. Цифрова дослідницька компетентність науково-педагогічного працівника: сутність поняття. Цифрова трансформація науково-освітніх середовищ в умовах воєнного стану : збірник матеріалів (м. Київ, 27 лютого 2025 р.) / упоряд.: О. П. Пінчук, Н. В. Яськова ; Інститут цифровізації освіти НАПН України. Київ : ІЦО НАПН України, 2025. С. 62–64. ISBN 978-617-8330-45-3.

5. Сучасна професійна підготовка фахівців сценічного мистецтва: полілог театральних шкіл України : збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-творчої конференції, Київ, 25–26 березня 2024 р. Київ : Ліра-К, 2024. 126 с. ISBN 978-617-520-835-9. URL: http://ir.knutkt.edu.ua/handle/123456789/962 (дата звернення: 20.08.2025).

6. Бєлявіна Н. Д. Методологія та методика викладання фахових мистецьких дисциплін : підручник. Київ : НАКККіМ, 2019. 280 с. ISBN 978-966-452-182-3. URL: https://elib.nakkkim.edu.ua/handle/123456789/2467 (дата звернення: 20.08.2025).

7. Безгін О. І., Успенська О. Ю. Особливості акторської освіти у вітчизняному мистецько-освітньому процесі. Культурологічна думка. 2023. № 23 (1). С. 129–142. DOI: 10.37627/2311-9489-23-2023-1.129-142. URL: http://ir.knutkt.edu.ua/handle/123456789/563 (дата звернення: 20.08.2025).

8. Климова К. Я. Культура спілкування як елемент педагогічної майстерності викладача закладу вищої освіти. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 16. Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики : зб. наук. пр. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2019. Вип. 31 (41). С. 76–79. URL: https://eprints.zu.edu.ua/28967/ (дата звернення: 20.08.2025).

9. Сухорукова К. С. Сценічна мова в контексті професійної підготовки акторів: сучасні педагогічні виклики. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. 2025. Вип. 36. С. 65–71. DOI: 10.34026/1997-4264.36.2025.332758. URL: http://ir.knutkt.edu.ua/handle/123456789/1010 (дата звернення: 20.08.2025).

10. Москаленко-Висоцька О. М. Основи продюсерської діяльності : навч. посіб. Київ : КНУКіМ, 2019. 259 с. ISBN 978-966-602-272-4.
11. Штефан Л. А., Каліна К. Є. Закономірності та принципи театральної педагогіки як галузі наукового знання. Теорія та методика навчання та виховання. 2020. № 49. С. 136–144. DOI: 10.34142/23128046.2020.49.12. URL: https://journals.hnpu.edu.ua/index.php/methodics/article/view/3367 (дата звернення: 20.08.2025).
12. Тараненко Г. Г., Алімова І. О. Гендерні аспекти мовної поведінки викладача закладу вищої освіти. Perspectives of science and education : proceedings of the 6th International youth conference (New York, December 14, 2018). New York : SLOVO\WORD, 2018. С. 252–256. URL: http://elar.tsatu.edu.ua/handle/123456789/5528 (дата звернення: 20.08.2025).
13. Prometheus : платформа масових відкритих онлайн-курсів. URL: https://prometheus.org.ua/ (дата звернення: 20.08.2025).
14. Актуальні питання професійної освіти в сфері перформативного мистецтва України : до двадцятиріччя кафедри мистецтва театру ляльок Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого : збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-творчої конференції, Київ, 24–25 лютого 2025 р. Київ : КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого, 2025. 100 с. URL: http://ir.knutkt.edu.ua/handle/123456789/961 (дата звернення: 20.08.2025).
15. Гусакова Н., Штефюк В. Теоретична модель творчої особистості майбутнього режисера-педагога. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Сценічне мистецтво. 2019. Т. 2, № 1. С. 86–93. DOI: 10.31866/2616-759X.2.1.2019.170754. URL: https://artonscene.knukim.edu.ua/article/view/170754 (дата звернення: 20.08.2025).
16. Клековкін О. Ю. Система Курбаса: реконструкція : навчальний посібник. Київ : Ліра-К, 2024. 320 с. URL: http://ir.knutkt.edu.ua/handle/123456789/852 (дата звернення: 20.08.2025).